

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารสิทธิให้มีความเป็นเอกภาพ
ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘
วันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘
ณ ห้องประชุม ๓ กรมที่ดิน

อนุกรรมการฯ ผู้เข้าประชุม

๑. ศาสตราจารย์ศิริ เกวลินสฤต		ประธานอนุกรรมการ
๒. นางสุนันทา กาญจนอักษรเดช		อนุกรรมการ
๓. นายนิกร เวชภูติ		อนุกรรมการ
๔. นายไพโรจน์ โลกนิยม	แทน ผู้อำนวยการ สปท.	อนุกรรมการ
๕. นายอุตร บุญศรีโรจน์		อนุกรรมการ
๖. ว่าที่ ร.ต. ชันชัย วิจักขณะ		อนุกรรมการ
๗. นายสถิตพงษ์ สุดชูเกียรติ	แทน เลขาธิการ ส.ป.ก.	อนุกรรมการ
๘. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์		อนุกรรมการ
๙. นายถวัลย์ ทิมसार		อนุกรรมการ
๑๐. นายประภัสสร สืบเหล่านรบ		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นายบุญญ วิระสีบพงศ์		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวอ้อวดี สุนทรวิภาค		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

อนุกรรมการฯ ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายเอนก เกษมสุข		อนุกรรมการ
๒. นายไพโรจน์ เผือกวิไล		อนุกรรมการ
๓. นายวรารุช วราภรณ์		อนุกรรมการ และเลขานุการ
๔. นางสาวสุริศา ไชวพันธ์		อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายธีรพงศ์ สติตรง	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
๒. นางนันทิยา ทองยิ่งสกุล	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
๓. นายอนวรรตน์ โหมะเอพริ้ง	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน

๔. นายยุทธนา จิตต์เจริญ	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
๕. นางชุติมา ศูนย์ะคณิต	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
๖. นางสาวศุภศิริ เวศชาวรินทร์	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
๗. นายสมพงษ์ แว่นแก้ว	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมให้ทราบ

๑. กรมบัญชีกลางมีหนังสือแจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบว่าได้อนุมัติให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ดังนี้

๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนาหรือรับฟังความคิดเห็น

๑.๑.๑ ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญกรณีมิได้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและวิจัย คนละไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาทต่อครั้ง

๑.๑.๒ ค่าอาหาร เท่าที่จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาทต่อวัน

๑.๑.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เท่าที่จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อครั้งวัน

๑.๑.๔ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คนละไม่เกิน ๕๐๐ บาทต่อครั้ง

๑.๑.๕ ค่าเช่าที่พักประธานกรรมการ ประธานอนุกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาทต่อวันต่อคนต่อห้อง

๑.๑.๖ ค่าเช่าที่พักบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ร่วมดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานห้องพัสดุ เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาทต่อวันต่อห้อง

๑.๑.๗ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕

๑.๒ ค่าจ้างยกร่างกฎหมายไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและวิจัย ฉบับละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๓ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศเท่าที่จ่ายจริงโดยเหมาะสมและประหยัด

๑.๔ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ศึกษาหรือวิเคราะห์หรือตรวจสอบร่างกฎหมายเป็นรายฉบับ ฉบับละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๑.๕ ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ผู้ช่วยปฏิบัติงาน คนละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน

สำหรับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศและการศึกษาดูงานในประเทศ ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการฯ ให้วิจัยปัญหาและเสนอแนะกฎหมายใช้บังคับ

การเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายมีหนังสือแจ้งประธานคณะกรรมการฯ (ศาสตราจารย์ศิริ เกวลินสฤต) เรื่อง ขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการทุกคณะ ว่าตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง จัดทำแผนพัฒนากฎหมายของแต่ละกระทรวงและหน่วยงานและเสนอคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดตัวชี้วัดในการพัฒนากฎหมายไว้ในข้อตกลงคำรับรองการพัฒนากฎหมายประจำปี ๒๕๔๘ ของทุกกระทรวงและกรม เว้นแต่กระทรวงหรือกรมที่ไม่มีกฎหมายในความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา และให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการร่วมกับคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย ร่วมกันเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว สมควรจัดให้มีคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนาของส่วนราชการประจำปี ๒๕๔๘ รวม ๑๐ คณะ โดยจะได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับการพัฒนาของส่วนราชการต่อไป ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ ขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายฯ แต่งตั้งทุกคณะ ดังนี้

๒.๑ ขอคำแนะนำเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายด้านต่าง ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม เพื่อจะได้แต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนาของส่วนราชการและให้แจ้งชื่อให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบโดยด่วน

๒.๒ ในกรณีที่คณะอนุกรรมการพิจารณาเห็นว่าข้อมูลกฎหมายเรื่องใดที่เห็นสมควรปรับปรุงหรือแก้ไขและเกี่ยวข้องกับกระทรวงใด ขอให้แจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ จะได้เจรจาดอกกลางกับกระทรวงนั้น ๆ ต่อไป

๒.๓ กรณีที่แผนพัฒนากฎหมายของกระทรวงมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจงานของคณะอนุกรรมการคณะใด ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายฯ จะขอความเห็นไปยังคณะอนุกรรมการเป็นการภายในเพื่อให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ ต่อไป

๒.๔ กรณีที่คณะอนุกรรมการคณะใดจะจัดทำ Focus group ให้แจ้งข้อมูลไปยังที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายหนี่ เปรมรศมี) เลขานุการคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและการประชาสัมพันธ์ หมายเลขโทรสาร ๐ ๒๒๕๒ ๘๑๔๘ เพื่อจะได้แจ้งให้คณะกรรมการต่าง ๆ รับทราบต่อไป

คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนาของส่วนราชการ ประจำปี ๒๕๔๘ (ตามเอกสารที่ฝ่ายเลขานุการเสนอต่อที่ประชุม) มีจำนวน ๑๐ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมายของส่วนราชการ
คณะที่ ๑ (หน่วยงานสำนักนายกรัฐมนตรี หน่วยงานกลาง และกรมบัญชีกลาง)
๒. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๒ (กระทรวง
การคลัง ยกเว้นกรมบัญชีกลาง)
๓. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๓ (กระทรวง
พาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ)
๔. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๔ (กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
๕. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๕ (กระทรวง
คมนาคม และกระทรวงพลังงาน)
๖. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๖ (กระทรวง
การท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกระทรวงวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี)
๗. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๗ (กระทรวง
สาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม)
๘. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๘ (กระทรวง
กลาโหม และกระทรวงมหาดไทย)
๙. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๙ (กระทรวง
ศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวง
วัฒนธรรม)
๑๐. คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนานาฏหมาย คณะที่ ๑๐
(กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด)

รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

ในการนี้ที่ประชุมได้เห็นควรเสนอรายชื่อ รองศาสตราจารย์สุนทร มณีสวัสดิ์ และ
รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โฉวีไวกุล ในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายในด้านที่
เกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทย และเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการ
ประเมินการพัฒนานาฏหมายของส่วนราชการ

สำหรับกรณีที่กำหนดให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาข้อมูลกฎหมายที่เห็นสมควรปรับปรุง
หรือแก้ไขและเกี่ยวข้องกับกระทรวงใด ให้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อเป็นข้อมูลให้
คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ จะได้เจรจากลลงกับกระทรวงนั้น ๆ ต่อไป นั้น ที่ประชุมเห็นควรเสนอให้
คณะทำงานศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่มีผลกระทบต่อการจัดทำเอกสารสิทธิให้มีความเป็นเอกภาพ และการ
แบ่งแยกสิทธิของรัฐบาลและเอกชนให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรม พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งชื่อบุคคลดังกล่าวให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในฐานะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายทราบ เพื่อจะได้ ดำเนินการต่อไป และนำเสนอให้คณะทำงานศึกษาวิเคราะห์กฎหมายที่มีผลกระทบต่อการจัดทำเอกสาร สิทธิให้มีความเป็นเอกภาพ และการแบ่งแยกสิทธิของรัฐบาลและเอกชนให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรม พิจารณาข้อมูลกฎหมายที่เห็นสมควรให้กระทรวงใดปรับปรุงหรือแก้ไขด้วย

๓. รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) ประธานกรรมการปรับปรุงกฎหมายปฏิรูป ที่ดิน ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ พ.ศ. .... ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ และนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้นำร่างพระราช บัญญัติดังกล่าวเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) พิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๘ ได้พิจารณาแล้ว มีมติเห็นควรส่งร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมและการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ พ.ศ. .... ให้คณะอนุกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการ จัดทำเอกสารสิทธิให้มีความเป็นเอกภาพ พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ก่อน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติ ราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งเห็นชอบตามมติคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังกล่าว

นายนิกร เวชภูติ อนุกรรมการ ให้ข้อสังเกตว่าโดยหลักการและสาระสำคัญของกฎหมาย ว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ใช้บังคับมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ เป็นประโยชน์ แต่เมื่อมีการแก้ไข กำหนดให้มีการนำป่าเสื่อมโทรมมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ จึงเกิดปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ด้วยเหตุนี้ การปฏิรูปที่ดินควรต้องมีการดำเนินการต่อไป แต่อาจแยกเป็นบางส่วนต่างหาก และจะต้องแก้ไขปัญหาการ นำป่าเสื่อมโทรมมาปฏิรูปที่ดิน หากป่าเสื่อมโทรมมีลักษณะเป็นต้นน้ำลำธารต้องทำการฟื้นฟู แต่กรณีป่า เสื่อมโทรมที่มีราษฎรอยู่อาศัยเต็มพื้นที่แล้วให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ ในส่วนเรื่องการปฏิรูปที่ดิน ทั่วไปควรกำหนดให้มีการออกโฉนดที่ดินให้ได้ทันทีเมื่อได้รับการจัดที่ดิน

ประธานอนุกรรมการให้ข้อสังเกตว่าการศึกษาวิเคราะห์เรื่องการจัดที่ดินอาจกำหนดไว้ใน ส่วนการจัดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน หรือยกร่างกฎหมายใหม่โดยมีการกำหนดเรื่องการปฏิรูปที่ดิน ไว้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย กล่าวคือ โครงสร้างของการปฏิรูปที่ดินอาจจะต้องยังคงอยู่ โดยมีองค์การการ จัดที่ดินหรือคณะกรรมการทำหน้าที่ดูแลการจัดที่ดิน ซึ่งอาจกำหนดไว้ในมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมาย ที่ดิน และมีการยกเลิกหมวดว่าด้วยการจัดที่ดิน แล้วกำหนดให้มีการแบ่งประเภทการจัดที่ดินใหม่ เช่น การ จัดที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้รักษาการตามกฎหมายอาจเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ที่เกี่ยวข้องหลายกระทรวง

มติที่ประชุม มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ พ.ศ. .... เสนอให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๘

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

๓.๑ สรุปผลการประชุมฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๘ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้สรุปผลการประชุมฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการทั้ง ๘ คณะ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ให้ที่ประชุมทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

ที่ประชุมได้อภิปรายเกี่ยวกับการแจ้งชื่อนักวิชาการ และผู้อยู่ได้บังคับกฎหมายส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หากจะแจ้งชื่ออนุกรรมการเพื่อไปเป็นคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ จะเป็นการเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรแจ้งชื่อผู้อื่นที่มีได้เป็นอนุกรรมการเพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ไม่ยึดถือแนวทางหรือแนวคิดของคณะอนุกรรมการฯ ในการแสดงความคิดเห็น อย่างไรก็ตาม อนุกรรมการบางท่านได้ให้ข้อสังเกตว่าหากแจ้งชื่ออนุกรรมการเป็นคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ จะทำให้สามารถสื่อความหมาย แนวทางและหลักการให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของคณะอนุกรรมการฯ ได้อย่างถูกต้อง หรือคณะอนุกรรมการฯ อาจเสนอขอเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ หรือประสานงานผ่านผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ประจำกระทรวงต่าง ๆ ได้

๓.๒ สรุปผลการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๘

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการสรุปประเด็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่ได้รับจากการสัมมนารับฟังความคิดเห็น เรื่อง “การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดที่ดินให้กับประชาชน กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานการออกเอกสารสิทธิในที่ดินของรัฐ และกฎหมายว่าด้วยเอกสารสิทธิในที่ดินระบบเดี่ยว” เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๘ ณ ห้องหลานหลวง โรงแรมรอยัลปริ้นเซส ถนนหลานหลวง กรุงเทพมหานคร และได้เสนอให้ที่ประชุมได้รับทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

ประธานอนุกรรมการให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าการดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ประชาชนนั้น รัฐควรทำการจัดสรรที่ดินพร้อมทั้งจัดทำสาธารณูปโภคสำหรับใช้ในที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ได้รับการจัดที่ดินด้วย เนื่องจากราษฎรที่ได้รับการจัดที่ดินให้แล้ว ส่วนใหญ่ยากจนไม่มีที่ดินทำกิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์มาก และดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ โดยมีเงื่อนไขตามประเภทของโฉนดที่ดิน เช่น กำหนดเงื่อนไขเวลาให้ต้องทำประโยชน์ หากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข จะต้องเสียสิทธิในที่ดิน รัฐสามารถนำไปจัดให้แก่บุคคลอื่นต่อไปได้ เป็นต้น หรือรัฐดำเนินการออกโฉนดที่ดินเต็มพื้นที่แล้วกำหนดให้ราษฎรที่ยากจนเช่าซื้อที่ดินในระยะยาวได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ อนุกรรมการ ชี้แจงว่าการมีโฉนดที่ดินหลายประเภท จะต้องคำนึงถึงความสำคัญในความมั่นคงของสิทธิในโฉนดที่ดินที่มีอยู่ในปัจจุบันด้วย แนวคิดของการมีเอกสารสิทธิระบบเดี่ยวสืบเนื่องมาจากการที่ระบบทะเบียนที่ดินและข้อมูลที่ดินกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน การมีเอกสารสิทธิระบบเดี่ยวจะทำให้มีฐานข้อมูลและเอกสารเป็นแบบเดียวกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เกี่ยวกับฐานข้อมูลที่ดิน โฉนดที่ดินที่ออกใหม่นี้ราชการจะได้มาจากการเข้าซื้อ และการที่จะได้กรรมสิทธิ์บริบูรณ์จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด รวมทั้งอาจมีเงื่อนไขในการให้สิทธิด้วย ซึ่งเงื่อนไขของโฉนดที่ดินอาจกำหนดโดยคณะกรรมการที่จะเข้ามาดูแล เช่น เงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อม เงื่อนไขด้านการใช้ประโยชน์ เป็นต้น ในส่วนการกำหนดให้มีทะเบียนที่ดินและข้อมูลที่ดินที่อยู่ในฐานเดียวกัน หน่วยงานทุกหน่วยต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ คือ ต้องนำข้อมูลที่ดินมีอยู่มารวมไว้ในฐานข้อมูลนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์มากทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องการทับซ้อนของเขตที่ดินแต่ละประเภท สำหรับหน่วยงานจัดที่ดินอาจกำหนดได้เป็น ๒ แนวคิด แต่ในส่วนที่มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี ๒๕๔๖ เป็นฐานอยู่แล้วคือคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่งได้ทำการศึกษาและมีผลงานวิจัยเรียบร้อยแล้ว รูปแบบของคณะกรรมการจะมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมการ ทำหน้าที่ดูแลนโยบายที่ดินทั้งระบบ ในลำดับรองลงมาจะมีคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการผังเมือง คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นต้น

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ แผนพัฒนากฎหมายของคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมาย คณะที่ ๑

ที่ประชุมได้พิจารณาแผนพัฒนากฎหมายของคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมาย คณะที่ ๑ ประจำปี ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดประเด็นการพัฒนากฎหมายในภาพรวมไว้ ๓ หลักการ คือ หลักการที่ ๑ การดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่กำหนดไว้ เสนอพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการจัดที่ดินให้กับประชาชน ทั้งนี้ เพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดที่ดินให้เป็นระบบเดี่ยว อันจะนำไปสู่การจัดทำเอกสารสิทธิให้มีความเป็นเอกภาพ หลักการที่ ๒ การพัฒนากฎหมายตามนโยบายพิเศษของรัฐบาล เสนอพัฒนากฎหมายว่าด้วยมาตรฐานการออกเอกสารสิทธิในที่ดินของรัฐ โดยเฉพาะกระบวนการในการออกเอกสารสิทธิในที่ดินของรัฐที่เป็นมาตรฐาน แต่ละหน่วยงานจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาการทับซ้อนแนวเขตที่ดินของรัฐและเอกชน อันจะนำไปสู่การแบ่งแยกสิทธิในที่ดินของรัฐและเอกชนมีความชัดเจนและเป็นธรรม หลักการที่ ๓ การพัฒนากฎหมายเชิงกระบวนการ เสนอพัฒนากฎหมายว่าด้วยเอกสารสิทธิในที่ดินระบบเดี่ยว ทั้งนี้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขกระบวนการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน การได้สิทธิ ขอบเขตการใช้สิทธิ และระบบทะเบียนที่ดิน อันจะนำไปสู่การจัดทำเอกสารสิทธิให้เป็นระบบเดี่ยว และการจัดทำฐานข้อมูลที่ดินรองรับการพัฒนาประเทศ แล้วเห็นชอบตามแผนที่ฝ่ายเลขานุการ

ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรื่องที่ดิน เช่น กรมที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมป่าไม้ เป็นต้น }

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ อนุกรรมการ ชี้แจงว่าการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว Rapporteur อาจจะต้องพิจารณากำหนดประเด็นของแต่ละเรื่อง หากส่วนใดเกี่ยวข้องกับคณะทำงานชุดใดที่คณะอนุกรรมการฯ แต่งตั้งไว้ จะเสนอให้คณะทำงานนั้น พิจารณาศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล แล้ว Rapporteur จะนำข้อมูลมารวบรวมและดำเนินการต่อไป สำหรับในส่วนระยะเวลาการดำเนินการตามแผน อาจจะต้องมีการกำหนดให้สอดคล้องกับการทำงานอย่างเหมาะสม ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบแผนพัฒนากฎหมายของคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมาย คณะที่ ๑ ประจำปี ๒๕๔๘ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงแก้ไขแผนตามความเห็นของที่ประชุม แล้วส่งให้คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายต่อไป

๔.๒ การเผยแพร่ผลงานของคณะอนุกรรมการ คณะที่ ๑

ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอเอกสารเผยแพร่ผลงานของคณะอนุกรรมการ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ และครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ ให้ที่ประชุมพิจารณา ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรให้อนุกรรมการแต่ละท่านพิจารณา หากมีข้อแก้ไขประการใดให้แจ้งฝ่ายเลขานุการทราบ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบตามเอกสารเผยแพร่ที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ดำเนินการตามความเห็นของที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

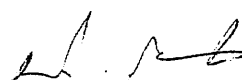
ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

(นายวารุช วราภรณ์)

อนุกรรมการและเลขานุการฯ

(นายประภัสสร สิบเหล้ารบ)

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ